

[Ole Bjørn Kraft.]

foretage en Ændring, der, hvis den blev foretaget nu, kunde opfattes, som om man var utilfreds med den Holdning, de har indtaget, og som vilde give dem en anden Stilling, end det er rimeligt at give disse Organisationer efter det frivillige, opofrende Arbejde, de har udført.

Hvad angaar Udførselen af Vaaben, da er der jo allerede Regler herfor, og det vil være rimeligt at vente med en nærmere Udformning af disse, indtil den Konvention, der her er Tale om, træder i Kraft ogsaa for Danmark. Men der er jo udarbejdet Regler; den højtærede Udenrigsminister gav os forleden en Oversigt over, efter hvilke Synspunkter han vilde indstille disse Spørgsmaal til Afgørelse. Den højtærede Udenrigsminister oplyste, at der var tre Hovedregler, som vilde blive fulgt af Regeringen. For det første vilde Tilladelse til Udførsel af Vaaben ikke blive meddelt til Lande, „hvis Handlefrihed med Hensyn til Indførsel af Vaaben er traktatmæssigt indskrænket, eller Lande, som Danmark traktatmæssigt maatte have forpligtet sig til ikke at udføre Vaaben til.“ Det var det første Punkt, og herom har vi allerede sagt, at vi i og for sig udmærket godt kan tiltræde denne Udformning; den sidste Sætning har jo ikke nogen aktuel praktisk Betydning; og for det første Afsnits Vedkommende er vi altsaa enige med den højtærede Udenrigsminister i, at man ikke skal give en saadan Tilladelse, hvis Danmarks Stilling paa nogen Maade gennem dens Givelse bliver gjort tvivlsom. Men paa den anden Side vil vi gerne sige til den højtærede Udenrigsminister, at vi ønsker heller ikke, at Danmark skal være mere kongeligsindet end Kongen, det vil sige, at vi ikke skal indtage en skarpere Stilling i disse Spørgsmaal end de Lande, som i første Række har Ansvar for de Bestemmelser, der her hentydes til.

Dernæst vil Tilladelsen ikke blive meddelt

„i Tilfælde, hvor den øjeblikkelige Situation er af en saadan Karakter, at der maa regnes med Mulighed for Udbrud af en Krig, i hvilken Modtagerstaten vil kunne forventes at deltage, og Udførsel tillades som almindelig Regel kun, saafremt den foregaar gennem et Firma, mod hvis Hæderlighed og Paa-lidelighed intet kan indvendes. Udførselstilladelse gives derhos alene for Leveringer, bestemt til en fremmed Regering.“

Ogsaa disse Bestemmelser er jo udformet saaledes, at de vil kunne vinde almindelig Tilslutning; men det afgørende bliver, som jeg allerede havde Lejlighed til at sige under første Behandling af disse Spørgsmaal, hvorledes man i de enkelte Tilfælde vil administrere disse Bestemmelser; thi det vil jo i Almindelighed afhænge af et Skøn, om den øjeblikkelige internationale Situation er af en saadan Karakter, at der maa regnes med Muligheden for Udbrud af en Krig. Vi ser saaledes paa denne Sag, at vi mener, der naturligvis maa tages ethvert rimeligt og betimeligt og nødvendigt Hensyn til Statens Stilling; men at man paa den anden Side ikke af dogmatiske, teoretiske Grunde bør lægge Vaabenindustrien unødige Hindringer i Vejen, saaledes at man vil søge at benytte en saadan Regel, hvor der i Virkeligheden ikke er nogen praktisk Grund derfor. Det skulde jo nødigt blive saaledes, at man paa Grund af, at man yder Tilslutning til en bestemt Teori, benytter den paa en saadan Maade, at vor Beskæftigelse kommer til at lide derunder, uden at man opnaar en eneste Ting til Fordel for den Teori, man bygger paa; til Udvikling af den Idé, man kæmper for. Derfor haaber jeg, at der, saaledes som det, saa vidt man kan skønne, i alt væsentligt har været Tilfældet tidligere, fortsat vil blive administreret saaledes, at der ikke bliver skabt ringere Muligheder for dansk Beskæftigelse og dansk Produktion, end Hensynet til Staten fordrer.

Endelig vil jeg gerne med Hensyn til Spørgsmaalet om Tjenestemændenes Stilling sige, at det er jo ikke rigtigt, hvis man oppfatter Stillingen saaledes, at Staten nu er uden nogen som helst Indflydelse paa, hvorvidt en Tjenestemand skal have en af de Stillinger, der her er Tale om. Der findes i Tjenestemandsløvens § 19 Regler, som giver Ministeren Mulighed for at føre et vist Tilsyn hermed. Hvis der skal indføres andre Regler — og det er en Overvejelse værd —, saa mener vi, at de ikke alene bør komme til at omfatte militære Tjenestemænd, men at det i det hele taget vil være naturligt ved Tjenestemandsløvens Revision at overveje hele dette Spørgsmaal. Derfor mener vi, at man ikke skal foregribe denne Forhandling ved en Paragraf i en Lov som denne, men vente med at træffe Beslutning i dette Spørgsmaal, indtil Tjenestemandsløven kommer til Revision her paa Rigsdagen.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale at stemme for Mindretallets Ændringsforslag.